

Una lluita contra el fem

La batalla que el poble de la Llosa de Ranes manté contra l'abocador de residus de la Teixonera, lluny de ser anecdòtica, és el resultat de la ineficàcia del Consell Metropolità de l'Horta en aquest àmbit i d'irregularitats de gestió dels abocadors.

"Quan ve el vent de baix, sobretot a l'estiu, la pudor és tan insuportable que has de tancar les finestres encara que faça calor". Ho explica la propietària d'un bar de la Plaça Major de la Llosa de Ranes. Dels balcons de la casa on hi ha el bar, com de la resta de balcons d'aquest poble de la Costera, pengen bosses de fem en senyal de protesta. Durant dinou anys els veïns de la Llosa han vist passar camions i camions carregats de fem per la carretera que talla el poble en dos en direcció a una muntanya de deixalles que ha anat augmentant, creixent, alimentant-se del rebuig industrial i urbà més divers. El costum d'eixir a la fresca les nits d'estiu, de xarrar amb els veïns a-

seguts en cadires de fusta i vímet, ha estat boicotat moltes nits per la intensa pudor de tones i tones de fem acumulades a la partida de la Teixonera, a un quilòmetre del poble. I després de dinou anys, els veïns se n'han afartat, han descobert que l'abocador no té ni llicència d'activitats i han ocupat l'entrada de l'únic camí d'accés. Des del 4 de juliol els veïns no han deixat passar ni un camió carregat de fem. "Ni un cabàs més", llegim en arribar-hi.

Segons que explica el cap del grup d'oposició a l'ajuntament, del Bloc Independent, i regidor de Sanitat, Ramon Climent, a l'abocador, hi han tirat, des del 1978, tota classe de brutícies, des de deixalles de la factoria Ford d'Almussafes a

líquids molt contaminants. Però l'activitat del femer ha anat augmentant progressivament aquests darrers anys: des del 1992 hi va el fem de les plantes de tractament de Guadassuar i d'Ador, en virtut d'un contracte entre la Diputació de València i el propietari de l'abocador, Joaquim Esteve; des del 1994 també hi va a parar fem "fresc" de Xàtiva; i, des del juny del 1996, una quantitat cada vegada major del fem que gestiona el Consell Metropolità de l'Horta, (CMH), unes mil tones diàries.

Des que l'any passat per aquestes dates, s'hagué de tancar l'abocador de la Basseta Blanca, que recollia tots els residus urbans de València i de l'àrea metropolitana, el CMH ha tingut greus problemes

ROSANNA PUCHADES

per a soterrar les deixalles en un lloc adient.

L'abocador de la Teixonera, dins el terme municipal de Xàtiva, tot i que és molt més a prop de la Llosa, fou la destinació final d'aquest fem. El conseller de Presidència, José Joaquín Ripoll, va demanar a Alfons Rus, alcalde de Xàtiva, del PP, que l'abocador aplegara el fem del CMH. L'alcalde no s'hi va negar, tot i que en les últimes eleccions municipals havia dit als veïns de la Llosa que faria els possibles per clausurar-lo.

Història d'una revolta. A partir d'ací els llosans comencen a organitzar-se. Al marge de l'alcalde popular Antonio Sanfèlix, que no vol enfrontaments amb la Generalitat i la Diputació, controlades pel seu partit, els veïns comencen a fer assemblees per buscar maneres de tancar l'abocador. Les gestions de Ramon Climent sobre la situació de la Teixonera revelen que l'abocador funciona des del 1978 sense llicència d'activitats. Només hi ha una llicència d'obertura. L'abocador, a més, incompleix molts requisits, segons Climent. L'acord que la Diputació de València signa amb el propietari Joaquim Esteve el 1992, inclou un projecte que exigeix, entre més coses, que l'abocador siga tancat, tinga aigua corrent, llum i un permís de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer (CHX) per a tancar el barranc on es troba. Encara avui l'abocador no té el vist-i-plau de la CHX i la tanca és oberta per tres llocs diferents. La bassa que hauria de recollir el líquid segregat per la muntanya de fem, líquid que s'hauria de transportar amb camió a una planta de tractament, tampoc no existeix i els veïns afirmen que a voltes el líquid baixa pel barranc, amb tot el perill per als aqüífers.

El projecte del 1992 també fixava una superfície mínima de 65.000 m² i un límit màxim de capacitat de 403.000 tones. Climent afirma que la superfície mínima no es compleix perquè Esteve disposa d'una extensió de 50.000 m² i que el màxim de capacitat ja ha estat superat fa temps, perquè la Diputació hi ha abocat 300 tones diàries

de fem durant cinc anys, i això ja equival a unes 600.000 tones.

Amb aquests arguments els veïns forcen l'alcalde a prendre posició, i el mes de maig els representants dels grups polítics municipals es reuneixen a València amb el conseller Ripoll, el president del CMH, Jaime García, la directora general de Qualitat Mediambiental, Glòria Arandis, i l'alcalde de Xàtiva, Alfons Rus, i més responsables. D'aquesta reunió va eixir el compromís de Ripoll que el CMH hi continuaria abocant fem dos mesos més (maig i juny) i la Diputació fins a Nadal. Després d'aquest període l'abocador es tancaria.

Però a principi de juliol, quan els camions del CMH havien d'aturar els abocaments, es filtra la notícia que aquesta corporació ha arribat a un acord amb Esteve per a conti-

PSPV, EUPV i UPV presentaran un recurs contenciós administratiu contra l'adjudicació de la gestió dels residus a FCC-SAV.

nuar fins el 1998. És en aquest moment que els veïns de la Llosa decideixen de manifestar-se fins a l'abocador. Una vegada en el camí d'accés, aproven en assemblea de quedar-s'hi per impedir el pas del fem. La Delegació de Govern els permet de prorrogar la protesta fins el 8 de juliol, dia en què es fa una manifestació a Xàtiva que reuneix tres mil persones. Els ajuntaments veïns de Senyera i Manuel s'hi solidaritzen en una manifestació protagonitzada per pins en forma de bosses de fem i la imatge d'Alfons Rus, capgirada com el quadre de Felip V que es conserva a Xàtiva cap per avall com a càstig per haver cremat la ciutat.

De forma ja "no autoritzada", els llosans decideixen de continuar

blocant l'abocador. Vint-i-quatre hores el dia els veïns fan guàrdia al peu del camí, a tres-cents metres de l'abocador, xarrant o jugant a cartes per distreure's de la pudor, de mosques i mosquits, les conseqüències més molestes de la immensa muntanya de fem.

La pressió dels veïns ha servit, de moment, perquè la Conselleria de Presidència envie un equip de tècnics format per professionals escollits per la Conselleria, l'Ajuntament de la Llosa i el de Xàtiva que estudiarà si, com diuen els manifestants, l'abocador ja és ple o encara s'hi poden acumular més tones de fem.

La ineficàcia del CMH. Mentrestant, el CMH afirma que la planta de tractament de residus de Quart de Poblet, que habitualment envia el fem a la Llosa, ja no pot retenir més deixalles. Els abocadors de l'Alcora i el del Pic dels Corbs, de Sagunt, seran els que rebran les deixalles de l'àrea metropolitana. Segons el representant d'Esquerra Unida (EUPV) dins el CMH, Felicià Albaladejo, aquests fets són conseqüència d'una gestió deficient d'aquest consell a l'hora de trobar abocador: El 3 de juny el CMH va adjudicar la gestió dels residus sòlids urbans de l'àrea metropolitana a una unió temporal d'empreses formada per FCC

L'abocador de la Teixonera, de la Llosa de Ranes, rebia el fem de la planta de Fervasa, de Quart de Poblet: unes 600 tones diàries, segons el CMH, i més de 700, segons els veïns. Ara el CMH el transporta als abocadors del Pic dels Corbs, de Sagunt, i a l'Alcora.

Els veïns de la Llosa s'han instal·lat a l'entrada del camí que porta a l'abocador de la Teixonera, en torns que cobreixen les 24 hores del dia. Així s'asseguren que no entre cap més camió de fem.

i SAV, tot i que aquestes empreses no havien presentat en el projecte cap abocador que poguera admetre les tones de fem que anaven diàriament a la Llosa. Segons Albaladejo, els tècnics del CMH digueren que s'havia de declarar desert aquest concurs perquè "cap dels projectes presentats" no oferia un abocador concret i legalitzat. A

més, segons Albaladejo, els tècnics havien afirmat que, si s'havia de triar cap dels projectes, no havia de ser el de FCC-SAV, sinó el de Ferroviari. Per aquests motius els grups d'EUPV, PSPV i Unitat del Poble Valencià presentaran un recurs contenciós administratiu contra aquesta adjudicació i estudien també mesures legals per si els fets

són constitutius de delictes de prevaricació i de suborn.

En l'entrada al camí que porta a l'abocador de la Teixonera saben què passa al CMH, saben que a la planta de Quart ja no poden retenir més fem, suposen que els veïns de l'Alcora o de Sagunt també poden rebutjar la brossa de l'àrea metropolitana, però estan convençuts que no entraran més camions en la Teixonera. L'alcalde, Antonio Sanfèlix, creu que si els tècnics diuen que encara hi cap fem, en la Teixonera, "s'hauria d'acceptar la situació", si bé reconeix que aquestes decisions es prenen en assemblea. Un veí està convençut que no entrarà ni un cabàs més de fem en l'abocador, i, per demostrar-ho, recorda que, fa uns dies, quan digueren que venien molts camions, "el poble es mobilitzà tan ràpidament que en deu minuts, hi havia ací dues mil persones".

Àlex Milian

VIII FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA DE GANDIA
 Palau dels Borja, Agost 1997

ORGANITZA: AJUNTAMENT DE GANDIA, DPT. GENERAL DE CULTURA I TURISME DE LA REGIÓ VALÈNCIANA, ASSOCIACIÓ MÚSICA MARÇA

4 d'agost Orquestra de Cambra Antonio Vivaldi (França)

7 d'agost Humberto Quagliata (piano)

9 d'agost Capella de Ministrers (homenatge a Ausiàs March)

12 d'agost Orquestra Sinfonietta Slovaca

18 d'agost Gala Lírica: Ignacio Giner (tenor), Crislina Carlin (soprano)
 Vicente Lacárcel (baríton), Francisco Hervás (piano)

21 d'agost Duo Pianístic: Laura Heman i Bárbara Salani

23 d'agost Orquestra de Cambra La Cetra

INFORMACIÓ I VENDA D'ENTRADES:
 MUNICIPI DE GANDIA, Plaça Castell, 1. Tel. 96 94 76

fundació BANCAIXA, antoni gomar, tano, AM